

Praha našla cestu k uhlíkové neutralitě. Schválený klimatický plán předpokládá o 45 % méně emisí už v roce 2030

Rada hl. m. Prahy na svém dnešním zasedání schválila návrh Klimatického plánu hl. m. Prahy do roku 2030 předložený náměstkem primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí Petrem Hlubučkem. Ambiciózní dokument se má stát vlajkovou lodí úsilí o uhlíkově neutrální metropoli v roce 2050. Jeho realizace během následujících deseti let počítá se snížením objemu produkovaných emisí oxidu uhličitého o 45 % oproti roku 2010. Toho se má dosáhnout realizací 69 konkrétních opatření, které jsou v plánu rozděleny do čtyř sekcí – Udržitelná energetika a budovy, Udržitelná mobilita, Cirkulární ekonomika a Adaptační opatření.

Strategický dokument vznikl déle než rok v rámci několika pracovních skupin pod záštitou náměstka primátora Petra Hlubučka. „Aby Praha zůstala dobrým místem pro život všech Pražanů, a zároveň byla atraktivním místem pro business a investory, musíme zlepšit náš přístup k ochraně klimatu a životního prostředí v Praze. Klimatický plán navrhuje způsoby, jak přístup města změnit ve čtyřech klíčových oblastech, které mají dopad na čistotu životního prostředí v Praze, ale i na kvalitu života jejích obyvatel a podmínek pro rozvoj podnikání,“ uvádí Petr Hlubuček a pokračuje: „Nyní jsou navíc i vhodné podmínky z hlediska financování těchto, často velmi nákladných, projektů. Počítáme, že se hlavní město masivně zapojí do dotačních programů na národní i evropské úrovni. Otevírá se nám příležitost, která se nebude opakovat, získat miliardy korun pro investice do výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, ekologizace zdrojů tepla pro Prahu, rozvoje elektromobility, nebo adaptace města na dopady změny klimatu, jako je horko a sucho,“ vysvětluje hlavní myšlenku za vznikem Klimatického plánu.

„Životní prostředí v našem městě je pro nás klíčovou prioritou. Slíbili jsme již dříve, že do roku 2030 snížíme emise o 45 % a snažíme se jít příkladem i dalším městům. Jednoznačně jsme se přihlásili také k Zelené dohodě pro Evropu (European Green Deal). Nyní pokračujeme schválením klimatického plánu, který obsahuje konkrétní kroky k dosažení stanovených cílů. Ty povedou nejen ke snížení emisí CO₂, ale také zdravotně škodlivých oxidů dusíku a dalších emisí ve městě. To znamená čistší vzduch pro lidi a méně nemocí, jako například astma u dětí. Díky sníženému využívání fosilních paliv se také posílí naše energetická soběstačnost a omezí financování nejrůznějších nedemokratických režimů, včetně těch podporujících terorismus,“ říká primátor hl. m. Prahy Zdeněk Hřib.

„Jedním ze zásadních nedostatků, který Praze brání účinně snižovat množství produkovaných emisí na jejím území, je nedostatečné vytváření příležitostí pro zapojení samotných občanů. I toto má Klimatický plán ambici změnit,“ doplňuje náměstek Petr Hlubuček.

Praha už v červenci 2019 přijala Klimatický závazek pro rok 2030, ve kterém se zavázala k takové politice ochrany životního prostředí, která povede k co nejrychlejšímu snižování uhlíkové stopy města. Tento závazek dopodrobna rozpracovala Komise Rady hl. m. Prahy pro udržitelnou energii a klima. Klimatický plán je výsledkem její roční práce a do značné míry navazuje na už dříve schválené strategie, zejména v oblastech udržitelné mobility a adaptačních opatření.

„Čelíme několika současně probíhajícím procesům. Významné urbanizaci, stěhování lidí do měst, stárnutí obyvatelstva, klimatické změně a technologickým změnám. To vše směřuje společnost k hledání nových řešení. V našem klimatickém plánu není důraz pouze na tzv. Technooptimismus, ale právě na komplexní přístup k tvorbě města. Města, ve kterém se bydlí, pracuje i rekreuje. Z hlediska udržitelnosti Prahy je důležité snažit se na všech rozhodovacích a plánovacích úrovních o město, které svým obyvatelům poskytuje životní prostor v polyfunkčním, přiměřeně hustém městě krátkých vzdáleností, které tímto uspořádáním minimalizuje rozsah pohybů, uspokojuje co nejvíce potřeb svých obyvatel na jednom místě a tím snižuje ekologickou zátěž města jako celku,“ vysvětluje náměstek primátora hl. m. Prahy a radní pro oblast územního rozvoje Petr Hlaváček.

„Musíme mít jasnou vizi a plán, jak zlepšovat životní prostředí v místě, kde žijeme. Jedním z důležitých cílů je proměna dieselové autobusové flotily Dopravního podniku hlavního města Prahy, aby většina dopravních prostředků byla bezemisní nebo alespoň nízkoemisní. Vede to nejen ke snížení znečištění ovzduší, ale také k zásadnímu snížení hluku pro okolí. Taková vozidla jsou komfortnější i pro samotné cestující a zvyšují atraktivitu městské hromadné dopravy jako takové. Mým cílem je, aby DPP byl vlajkovou lodí mezi dopravními podniky v České republice a využíval moderní technologie 21. století. Praha si zaslouží být městem, ve kterém autobusové výkony v rámci MHD zajistí moderní tichá vozidla na alternativní pohony. Slíbili jsme, že do roku 2024 bude v Praze o pětinu méně emisí a do 2030 chceme třetinu autobusů poháněnou elektrickým pohonem,“ sděluje náměstek primátora a radní pro dopravu Adam Scheinherr.

„Klimatický plán je velice ambiciózní dokument, jehož plnění a konkrétní krokylepší život občanům ve městě. Mnoho z témat máme již rozpracováno a postupně je realizujeme již nyní. Jedná se o synergický efekt při obnově veřejného osvětlení a budování elektronabíječek, snižování energetické náročnosti systému veřejného osvětlení, ale i městských budov a poté i pilotní projekty výroby elektrické energie na městských budovách,“ shrnuje radní hl. m. Prahy pro oblast nakládání s majetkem Jan Chabr.

„Klimatický plán do roku 2030 je výsledkem práce expertů na ochranu klimatu, obnovitelné zdroje energie a úspory, cirkulární ekonomiku, udržitelnou mobilitu a adaptaci na klimatickou změnu. Plán využívá nejmodernějších přístupů a technologií a ukazuje cestu, jak transformovat Prahu v klimaticky odpovědnou metropoli. Bere v úvahu i očekávané změny životního stylu a dalších budoucích trendy. Cíl snížení emisí CO₂ o 45 procent do 2030 je splnitelný a investice se Pražanům vrátí nejen ve zlepšení kvality života, ale i ekonomicky. Rozhodnutí o dekarbonizaci Prahy přichází v momentě, kdy cena povolenky na emise skleníkových plynů EU ETS

vystoupala na historické maximum 50 EUR/ za tunu, což je více než příznivé prostředí k dekarbonizaci," dodává Martin Bursík, předseda Komise Rady hl.m. Prahy pro udržitelnou energii a klima.

V oblasti udržitelné energetiky a budov si Praha klade mj. za cíl snížení spotřeby tepla a plynu o 15 %, či až 60% snížení emisí CO₂ u dodávek elektřiny a tepla. Preferována bude především výroba energie z obnovitelných zdrojů na území města. Až 23 tisíc budov bude osazeno solárními a kogeneračními zdroji elektřiny. Prostředkem k tomu má být, mimo jiné, založení Pražského společenství pro obnovitelnou energii, které má sloužit jako organizace s otevřeným členstvím pro všechny obyvatele i podnikatele a firmy působící v Praze, kteří chtějí na svých, či veřejných objektech instalovat obnovitelné zdroje energie. Dané společenství bude sloužit jako platforma pro instalace výroben obnovitelné energie, předávání vyrobené čisté energie mezi jednotlivými členy a případně i koordinovat energeticky úsporné projekty u daných objektů. Dále je v plánu komplexně rozvinout systém energetického managementu města, který bude jasně prioritizovat vhodné energeticky úsporné projekty, vyhodnocovat provedená opatření a i kalkulovat uhlíkový rozpočet města mapující plnění stanoveného klimatického cíle.

Přechod na udržitelnou mobilitu chce Praha podpořit výstavbou sítě dobíjecích stanic pro elektromobily, která bude čítat na 10 tisíc jednotek. To by společně s dalšími opatřeními mělo vést ke snížení spotřeby fosilních paliv o 18 % do roku 2030, což je naprosto klíčovým předpokladem pro snižování emisí oxidu uhličitého i dalších životnímu prostředí škodících zplodin vznikajících v dopravě. Potenciál růstu vidí plán ve veřejné dopravě, kde za klíčové projekty považuje modernizaci a automatizaci linky metra C i dalších tramvajových, autobusových a železničních tras. Odhad je, že by pražská MHD mohla v roce 2030 přepravit o dalších 150 milionů cestujících více než dnes. V souladu s Klimatickým závazkem je i další rozšiřování zón placeného stání a zvolení vhodného modelu zpoplatnění vjezdu neekologických vozů do oblasti historického centra Prahy a jeho širšího okolí.

Z hlediska cirkulární ekonomiky je hlavním cílem předcházet vzniku odpadu a měnit odpady na zdroje. Jedním z nejnambicióznějších záměrů výstavba první bioplynové stanice ve vlastnictví města, která by zpracovávala gastroodpad z restaurací i domácností a mohla Prahu zásobit až 3 miliony metrů krychlových biometanu pro využití ve vozích městských organizací jako je Dopravní podnik hl. m. Prahy nebo Pražské služby. Vedení města chce nadále zvyšovat motivaci občanů k třídění odpadů. Zajistí pohodlnější podmínky pro třídění zavedením kontejnerů pro společné třídění plastů, kovů a nápojových kartonů, umístováním třídících nádob do domovních dvorů a výstavbou multikomoditní dotřídovací linky. A to tak, aby v roce 2030 stoupl podíl vyříděného odpadu na 65 %. Pozornost bude Praha věnovat i druhému životu nábytku, který zajišťují tzv. REUSE pointy nebo plánovaný online rozcestník. Tyto aktivity by měly být do budoucna zastřešeny jednotným koordinačním centrem s edukačním přesahem. Praha dále plánuje aplikovat prvky cirkulární ekonomiky napříč stavebním a potravinářským sektorem, k čemuž bude sloužit právě připravovaná Strategie pro přechod na cirkulární ekonomiku.

Konečně v oblasti adaptačních opatření má město již od roku 2017 schválenou Strategii Adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu, ze které vychází a na jejíž doposud realizované úspěšné projekty modré a zelené infrastruktury dále navazuje. V rámci současného Implementačního plánu počítá s vysazením až 1,5 milionu nových stromů napříč městem, výměnou řady asfaltových a betonových nepropustných ploch, i dalšími renovacemi a renaturalizacemi pražských parků a zelených prostranství. Pro lepší péči o zelenomodrou infrastrukturu města jsou připravovány závazné dokumenty Standardy hospodaření s dešťovou vodou a Standardy péče o uliční stromořadí. Počítá se i s instalací pítek a mlžitek v ulicích, projekty vegetačních střeš a jiné vertikální zeleně, s ozeleňováním pražských vnitrobloků, zakládáním a revitalizací vodních ploch a toků a dalšími opatřeními. Úspěšnost projektů je měřena řadou indikátorů, a každoročně vyjádřena v souhrnné infografice klimatického štítu města, tzv. Klimaskenu.

Klimatický plán a prezentace ke stažení [zde](#).